

El govern es vol rentar la cara

Els 200.000 milions de pessetes que el govern vol destinar a concretar el gir social i la llei de vaga amb què ha amenaçat són les últimes mesures amb què Felipe González vol neutralitzar l'ofensiva sindical. En l'actual enfrontament que mantenen les organitzacions dels treballadors i el govern, aquells últims semblen haver perdut la batalla.

Josep Ma. Sanmartí

El govern central sotmetrà el dia 6 d'abril al Congrés de Diputats un decret- llei, que concreti el «gir social» que va prometre l'endemà del 14-D, i que va confirmar arran del debat sobre política general el 15 de febrer. Es tracta d'una operació francament delicada que requereix fer marqueteria fina, perquè les mateixes decisions han d'aconterar el Ministeri d'Economia, els grups parlamentaris interessats en la maniobra i amplis grups socials, i simultàniament han de neutralitzar l'ofensiva sindical de finals del 1988.

Que s'ha hagut de fer punta de coixí ho demostren les tres o quatre reunions del Consell de Ministres necessàries per perfilar les mesures i obtenir els gairebé 200.000 milions destinats a finançar-les. La portaveu del govern, Rosa Conde, no dubtà a l'hora de dir que el reajustament del Pressupost de l'Estat estava resultant «dolorós», una manera fina de dir que els ministres s'havien barallat de debó per evitar que els respectius departaments fossin saquejats a fi de millorar les partides de més contingut social. Segons alguns comentaristes, el paper que ha fet el ministre d'Economia en aquests procés l'ha allunyat encara més dels seus col·legues, que enutjats per la duresa d'alguna de les seves determinacions l'ha criticat asprament. La manca de mà esquerra de Carlos Solchaga ja era llegendària molt abans d'aquest episodi.

L'objectiu era satisfer algunes necessitats socials, sense comprometre els aspectes bàsics del programa econòmic del govern. Per exemple, no augmentar el dèficit públic, no esperonar més del compte el consum que ja ha provocat una excessiva acceleració del creixement econòmic, no facilitar per tant noves alces inflacionistes (el veritable drac de l'equip econòmic al poder) ficant més diners en el mercat, etc. D'acord amb les explicacions de Rosa Conde, es va obtenir el 40% del fons necessaris repassant programa per programa i margens financers, que no eren absolutament imprescindibles o que es podien ajornar.

Els sindicats no estan satisfets amb el gir social del govern.

L'altre 60% va sortir d'una retallada general més o menys idèntica dels pressupostos de tots els ministeris i organismes estatals, com la Casa Reial, el Tribunal de Comptes o les Corts Generals. Les explicacions de la senyora portaveu, sovint parcials i a voltes confuses, no han aclarit, per exemple, quins ministeris són els que se la carregaran més, o bé si només es tocaran les partides corresponents a les despeses públiques o també les inversions. Algunes fonts asseguren que el ministeri per a les Administracions Públiques, i concretament el Fons de Cooperació Municipal, i Agricultura serien els departaments més afectats, els que haurien d'afluixar més la mosca. Si això es confirma, es podria parlar de desastre.

Funcionaris, pensionistes i desocupats

Si més no, tot indica que els pensio-

nistes, els funcionaris i els desocupats grans i de llarga durada seran els que d'una manera o altra es repartiran aquests 200.000 milions. Són els col·lectius «més desvalguts» de què parlen les dues parts. Entre sis i vuit milions de persones poden notar directament o indirectament al mes de maig certes millores a la butxaca, que naturalment variarien segons els sectors. Per exemple, es calcula que uns 350.000 desocupats més grans de 35 anys veuran ampliades les seves subvencions i prestacions. Les pensions pujaran un 5'8%, és a dir un 1'8% real, perquè s'ha de descomptar el 4% d'augment de l'u de gener. Mentrestant els funcionaris es repartiran un fons addicional de més de 8.000 milions de pessetes, sense comptar el que els toqui en el decret- llei. Tot això, al marge dels sindicats, per no dir en contra d'ells, i tres mesos abans de les eleccions al Parlament Europeu.

En efecte, després de l'èxit aclapa-

rador de la seva vaga general els sindicats no han sabut conservar la iniciativa i l'han cedit al govern, que fou l'únic que va fer ofertes noves en la mesa per discutir la fallida concertació social. Des de llavors les dues estratègies s'han anat dibuixant clarament.

El govern malda per reduir el pes polític assolit pels sindicats gràcies a la vaga general, aliant-se amb una part del Parlament estatal. Amb aquesta cobertura al govern li resulta senzill obrir una mica l'aixeta, dient que ho fa com a conseqüència de la pressió social del 14-D, però sense donar la sensació d'una rendició. Victima de la mala consciència pel paper fet arran de la

Els sindicats tenen punts febles

El govern compta, a més, amb dos punts febles dels sindicats: l'escassa acció sindical a les empreses i la impopularitat de les vagues als serveis públics. En efecte, a moltes empreses la poca presència dels sindicats de classe, o el seu pes reduït, fa que una vegada negociats els convenis col·lectius la influència sindical del cada dia sigui molt minça. En termes generals, els treballadors se senten individualment poc protegits pels seus sindicats i s'han de refiar excessivament de la legislació i de les decisions governamentals. Els

lleis de vaga, que molta gent no veuria de mal ull, per si cal combinar el garrot amb la pastanaga.

Sense una estratègia de recanvi, però segurs de les seves posicions, els sindicats s'han atrinxerat darrere del 14-D. Repeteixen que les reivindicacions plantejades durant la concertació eren mínimes i raonables i que no hi ha cap motiu per no accedir-hi. El govern es fa el ronso simplement en virtut dels pactes que ha anat establint amb la dreta econòmica i financera i que han acabat per arrossegar-lo, en lloc de recolzar-se en la seva base natural, els treballadors.

Ara es tracta de mantenir les distàncies amb els socialistes i d'esperar que les contradiccions internes i la retirada del suport sindical duguin el bloc governamental a un fracàs, o almenys a un toc d'atenció, a les eleccions al Parlament Europeu al mes de juny. Si aquest descens electoral esperat pels sindicats es produeix, es podrà dir que aquests, i sobretot la UGT, ha guanyat la partida. Si no, el 14-D haurà estat la flor d'un dia i les dues centrals hauran de replantejar la seva estratègia.

De moment des de la UGT ja s'han llençat missatges a l'electorat per donar a entendre que el govern de Felipe González, i per tant el partit que li dona el seu suport, no mereixen la seva confiança i que no val la pena votar-los. Alguns dirigents ugetistes, com Justo Fernández o Manuel Garnacho, han dit clarament que més aviat val la pena no votar-los el mes de juny per veure si escarmenten. Després quedarà un any de coll per canviar la seva política socio-econòmica.

Els pensionistes seran els més beneficiats pel gir social.

vaga general, el Congrés accepta aquest joc subtil del govern, que li permet salvar la cara i restar protagonisme a les centrals sindicals i a l'executiu. El Grup Popular, el PNB i la Minoria Catalana han acceptat aquesta estratègia, mentre que el CDS i IU-IC la rebutgen amb un argument de pes: el Congrés dona a la gent menys que el que va oferir el govern a la UGT i a CCOO durant les discussions sobre la concertació social, quantitat que precisament no van acceptar per ser insuficient. D'aquesta manera es pretén descol·locar els sindicats davant de l'opinió pública i demostrar que la seva força social no es correspon amb la política. És a dir, que no n'hi ha prou amb mobilitzar la gent, calen instruments polítics fermes per poder concretar les reivindicacions.

sindicats temen la precarització dels llocs de treball perquè no es poden oposar als acomiadaments individuals injustificats.

D'altra banda, les repetides vagues (sovint carregades de raó) als serveis públics i en dates clau (professors, transports públics, etc.) irriren extraordinàriament l'opinió pública i no és estrany que el govern llençi la seva ofensiva social justament quan la Renfe, Iberia, o la Transmediterrània han amargat les vacances de Setmana Santa a milers d'honrats ciutadans. Només calia posar unes cireretes a aquest pastís en forma de decret per ampliar la Formació Professional a joves i desocupats i de diverses mesures anti-especulatives, per completar l'operació. I encara queda l'amenaça d'una

El govern creu òbviament que una bona presentació i una bona venda de les darreres mesures socials poden salvar encara les eleccions de juny, que molts observadors consideren unes primàries de les legislatives de 1990. Per això, li és essencial el suport del Parlament per un costat, i donar la impressió que la UGT és presonera del radicalisme de CCOO per l'altre. I que el partit se'n pot sortir tot sol, tal com va fer arran del referèndum de març de 1986 i malgrat el 14-D. Les celebracions de l'I de maig serà un bon indicatiu per saber si el front sindical és ferm, ja que alguns experts han dit que hi ha dubtes als rengles ugetistes. I en tot cas, les eleccions del mes de juny seran, vés per on, el gran jutge que decidirà qui té raó, o més ben dit qui té la gent i els vots. □